

**Türkmenistanyň Prezidentiniň
2013-nji ýylyň 11-nji ýanwarynda
çykaran 11757-nji karary bilen
tassyklandy**

**Türkmenistanyň Pensiýa gaznasynyň wagtlaýyn
ulanylmaýan serişdeleriniň we pensiýa toplamalarynyň
maýa goýuma gönükdirilmeginiň**

TERTIBI

1. Şu Tertip Türkmenistanyň Ilaty durmuş taýdan goramak hakyndaky kodeksine, Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda işlenip taýýarlandy hem-de Türkmenistanyň pensiýa gaznasynyň şertli-toplaýyş pensiýa usuly boýunça wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri (mundan beýläk - wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler) we topaýyş pensiýa usuly boýunça pensiýa toplamalaryny (mundan beýläk - pensiýa toplamalary) maýa goýuma gönükdirmegini tertibini kesgitleýär.

2. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler Türkmenistanyň Pensiýa gaznasynyň (mundan beýläk - Gazna) önünde durýan wezipeleri ýerine ýetirmekden we kanunçylyga laýyklykda beýleki harajatlary maliýeleşdirmekden soňra galýan pul serişdeleridir.

Pensiýa toplamalary topaýyş pensiýa usuly boýunça ätiýaçlandyrylan her bir şahs üçin Türkmenistanyň Pensiýa gaznasy we onuň ýerli edaralary tarapyndan açylan atly pensiýa hasaplaryndaky hasaby ýöredilýän pul serişdeleridir.

3. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler:

ätiýaçlandyrylan şahslaryň hökmany pensiýa we hökmany hünär pensiýa ätiýaçlandyrmasy boýunça geçirilýän gatançlarynyň;

wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejileriň;

Türkmenistanyň kanunçylygy bilen gadagan edilmedik beýleki çeşmeleriň hasabyna emele gelýär.

Pensiýa toplamalary:

şahslaryň topaýyş pensiýa usuly boýunça baglaşan şertnamasy esasynda toplanýan serişdeleriniň;

pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejileriň;

Türkmenistanyň kanunçylygy bilen gadagan edilmedik beýleki çeşmeleriň hasabyna emele gelýär.

4. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary Gaznanyň karz edaralarynda açylan bank hasaplarynda saklanýar.

Gaznanyň ýerli edaralarynyň ýerleşýän ýeri boýunça karz edaralarynda bank hasabyň üstaşyr hasaby açylýar.

5. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary girew hökmünde ýa-da borçnamalaryň başga bir görnüşde üpjün edilmegi üçin ulanylyp bilinmez.

6. Gazna tarapyndan wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary Gaznanyň maliýe seljermesiniň esasynda Türkmenistanyň çäklerinde maýa goýuma gönükdirilýär.

7. Gazna tarapyndan wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmek bütewi ýa-da bölekleýin möçberlerde Gaznanyň geçirýän bäsleşigi esasynda saýlanyp alnan karz edaralarynyň hasabyna geçirmek arkaly amala aşyrylýar.

8. Gazna bäsleşikde saýlanyp alnan karz edarasy bilen wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmek barada bellenen tertipde şertnama baglaşýar.

Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny şertnama baglaşan karz edarasynyň depozit hasabyna geçirmegiň şertleri we möhletleri, olar boýunça göterimleriň, şeýle hem möhleti geçen bergi üçin ýokarlandyrylan göterimiň anyk möçberleri şertnamada görkezilýär.

Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler isleg-teklip esasynda şertnamada göz önünde tutulan göterim derejelerinde maýa goýuma gönükdirilýär.

Pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmek boýunça göterimleriň möçberi Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan bellenen gaýtadan maliýeleşdiriş derejesinden pes bolmadyk derejede bellенýär.

9. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejil Gaznanyň serişdeleri bolup durýar.

Gazna bu serişdeleri:

pensiýa ulgamynyň maliýe durnuklylygyny üpjün etmäge;

Gaznanyň maliýe hojalyk ýagdaýyny gowulandyrmaga;

Gaznanyň ätiýaçlyk gorlaryny döretmäge gönükdirýär.

Gazna pensiýa toplamalary maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejileri raýatlaryň toplaýyş pensiýa toplamalarynyň möçberine deň ölçege paýlaýar we olaryň ptly pensiýa hasaplaryna geçirýär.

10. Gazna şu tertibiň 4-nji bölümünde görkezilen bank hasaplaryndan we üstaşyr hasaplaryndan başga, degişli karz edarasyna aýratyn bank hasabyny açýar hem-de bu hasapda wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejileriň hasabyny ýöredýär.

11. Ätiýaçlandyrylan şahslaryň atly pensiýa hasaplaryndaky pensiýa toplamalarynyň möçberlerine pensiýa toplamalaryny ýerleşdirmekden alnan maýa goýum girdejisi Gazna tarapyndan hasaplanýar.

Maýa goýum girdejeleriniň anyk möçberi karz edaralarynyň pensiýa toplamalaryny tölemek boýunça hyzmatlary üçin harajatlaryň öwezini dolmak boýunça hyzmat hakynyň möçberini aýyrmak şerti bilen, pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmekden alnan hakyky maýa goýum girdejeleriniň möçberinden ugur alynyp, Gazna tarapyndan kesgitlenýär.

Ätiýaçlandyrylan şahslaryň atly pensiýa hasaplaryna pensiýa toplamalarynyň gelip gowşan senesine baglylykda olaryň galyndylary boýunça maýa goýum girdejeleriniň möçberlerini hasaplap goşmak Gaznanyň ýerlerdäki edaralary tarapyndan amala aşyrylýar.

Ätiýaçlandyrylan şahslaryň atly pensiýa hasaplaryna maýa goýum girdejeleriniň möçberini hasaplap goşmak maýa goýum girdejileri alnandan soňky ýylyň 1-nji martyndan gijä galman amala aşyrylýar.

Gaznanyň we onuň ýerli edaralarynyň ýolbaşçylary maýa goýum girdejeleriniň wagtynda we dogry hasaplanyp goşulmagyny üpjün edýär.

12. Gazna bilen şertnama baglaşan karz edaralary maýa goýuma gönükdirilen wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny, olar boýunça kesgitlenen göterimleri şertnamada bellenen möhletlerde Gazna:

doly gaýtarmaga;

doly gaýtarylmadyk ýagdaýynda şertnamada görkezilen ýokarlandyrylan göterim bilen bilelikde gaýtarmaga borçludyr.

13. Maýa goýuma gönükdiren wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary karz edaralary tarapyndan Gazna doly gaýtarylmadyk halatynda, Gaznanyň bu serişdeleri degişli karz edaralaryndan Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda töletdirip almaga hukugy bardyr.

14. Gazna maýa goýuma gönükdirilen wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary hem-de olara hasaplanýan maýa goýum girdejileri boýunça degişli karz edaralary bilen bilelikde her aýda özara deňeşdirme resminamasyny düzýär.

15. Gazna Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliğine her aýda Gaznanyň wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleriniň we pensiýa toplamalarynyň hereketi barada maglumatlary berýär.